

Istentisztelet – Böjt 4. vasárnapja (Laetare)

Budapest – Fasor, 2020. március 22. 11:00; MGyTK

Kezdő ének: 357 Jézus, boldogságom

A vasárnap igéi

Örüljete Jeruzsálemmel! Jöjjetek, akik szeretitek, és szívből ujjongjatok! Akik gyászoltok, leljetek vigaszra benne! (Ézs 66,10)

Jézus mondja: Ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz. (Jn 12,24)

Lekció/olvasmány: Ézs 54,6-10

Isten örök hűsége és irgalma

Mint elhagyott és fájó lelkű asszonyt, megszólít téged az ÚR, és mint ifjú menyasszonynak, ha megvetett volt is, ezt mondja Istened: Magadra hagytalak néhány pillanatra, de nagy irgalommal ismét összegyűjtelek. Túlradó haragomban egy pillanatra elrejtettem előled arcomat, de örök hűséggel irgalmazok neked – mondja megváltó URad. Mert úgy teszek, mint Nőé idejében: Ahogyan megesküdtem, hogy nem árasztja el Nőé özönvize többé a földet, úgy esküszöm meg most, hogy nem haragszom rád, és nem dorgállak meg többé. Mert a hegyek megszőnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő URad.

Textus/a prédikáció alapigéje: Róm 7,(18-20)21-25

Kedves Gyülekezet!

Az egész világon olyan intézkedéseket hoznak az országok ezekben a napokban a COVID-19, az új típusú koronavírus berobbanása miatt, amelyek korábban csak háborús időkre voltak jellemzők. Halasztva az ikonikus sportversenyek, lezárva a határok, a repterek, az élelmiszerboltokon és patikákon kívül szinte minden bezárt, egyre több helyen vezetnek be kijárási tilalmat. Világméretű tudományos együttműködés, teljes nyíltság, fizikai távolságtartás, tesztelés, tesztelés, tesztelés, és izolálás – az Egészségügyi Világszervezet szerint ezekre van most nagyon de nagy szükség. Egyre kevesebben kételkednek abban és egyre többen veszik nagyon komolyan azt, hogy ez a világjárvány, amihez foghatóval a spanyolnátha óta nem volt dolgunk, bizony nem csak, hogy minket is elérhet és enyhén vagy súlyosan minket is megbetegíthet, de az életünket, családtagjaink, barátaink életét is elveheti. Félelmetes és ijesztő ebbe belegondolni.

Az Úristen óvó és intő ujját látom abban, hogy ezen a mai vasárnapon egy olyan szentírási szakasz kerül prédikációs alapigeként elének a Római levélből, ami mintha csak még inkább fokozná ennek a borzongató és aggasztó jelen helyzetnek a komorságát. A Biblia egyik legmegrázóbb és Római levél leg-sötétebb, Krisztus megfeszítésének leírásával is vetélkedő fejezetének tartják a teológusok azt a 7. fejezetet, aminek a záró, az önmagával meghasonlott emberről szóló szakasza alapján ma élő közvetítés-

ben, felvételtől elhangoznak, vagy nyomtatott formában olvashatóvá válnak az evangélikus lelkészek igehirdetései. A címe: A belső ember harca a benne lakó bűnnel. Ezt olvasom most fel Pál Rómaiakhoz írt levelének 7. fejezetéből, a 14. versről a 25. versig terjedő részből:

„Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig testi vagyok: a bűn rabszolgája. Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök. Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor elismerem a törvényről, hogy jó. Akkor pedig már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn. Mert tudom, hogy én bennem, vagyis a testemben nem lakik jó, hiszen az akaratom megvolna bennem a jóra, de nem tudom véghezvinni azt. Hiszen nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat. Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn. Azt a törvényt találok tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rosszra van lehetőségem. Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaimban lévő törvényével. Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből? Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Tehát én magam értelmemmel ugyan Isten törvényének szolgállok, testemmel azonban a bűn törvényének.”

A gonoszságára, a rosszra és a bűnre való hajlamára ráismerő és az az ellen hiába harcoló ember gyászkeretbe helyezett fekete szénrajza ez a szakasz.

Az apostol egyes szám első személyben fogalmazott siráma – hogy az akarat ugyan megvan bennünk a jóra, de nem tudjuk véghezvinni azt, hiszen nem azt tesszük, amit akarunk: a jót, hanem azt, amit nem akarunk: a rosszat – mindannyiunk közös siráma. Bármennyire is küzdünk és harcolunk, sőt, mennél inkább küzdünk és mennél inkább harcolunk önnön gonoszságunk, gyöngeségeink, kísértéseink és a bűneink ellen, annál inkább tudjuk Pállal és Babitscsal együtt mondani, hogy *”e földön jónak lenni oly nehéz”* ... Ez az *Intelem vezeklésre* c. vers így folytatódik:

„...erényeid elhagynak mint az ifjúság,
de bűneid utánadjönnek, mint a hű kutyák
s ha netán elfáradva az uton leülsz,
mind körübéd telepszik és arcodba néz nyugodtan,
mintha mondanák: »Nem menekülsz!« -
s ha néha egyet bottal elkergetsz és messzeversz,
kicsit hátrábbhuzódik, és ha nem figyelsz,
megint előjön, kezed nyalja, s mintha már lelked belső helyein és zugaiban kotorna nyelve ragadósan, síkosan,
és érzed már hogy többé nem kergetheted
s nem verheted hacsak magadat nem vered -
verd! verd! ezer bűn nyelve lobog benned mint a tűz
és lelked már nem is egyéb mint ez a tűz:
te csak a bűnök teste vagy, mely lábon jár s viszi és rejti mint legmélyebb lényegét s önbelsejét, az önzést és rossz vágyakat”

Bűnre hajló mivoltunkat nem tudjuk – Istenre figyelni és Krisztust követni próbáló emberekként sem tudjuk ledobni, elkergetni, messzeverni magunkról. Tartós szállóvendégünk az. Állandó és közvetlen kapcsolatban vagyunk vele. A hatalma alá vagyunk rekesztve. Ezt annál inkább látjuk, mennél gyakrabban bele merünk nézni Isten szent, igaz és jó törvényének, *a szabadság tökéletes törvényének* (Jak 1,25) a tükrébe, és mennél inkább törekszünk arra, hogy az ő parancsolatainak, tanácsainak és útmutatásainak megfelelően éljünk.

Bennünk van tehát mindkettő, mégpedig kínzó ellentmondásban: akarom a jót, a helyeset, látom, hogy mi a jó és a helyes, belátom és megértem, hogy miért jó a jó, és miért helyes a helyes – de ehelyett és ennek ellenére végül mégiscsak a rosszat teszem. Azt, amit erkölcsileg megvetek, amitől irtózom, amit gyűlölök. Talánnyá válok ezáltal még magam számára is. Hogy lehet ez? Az biztos, hogy nem Isten

törvényében van a hiba, hiszen azt magam is helyeslem – különben nem ítélném meg magam akkor, amikor véték ellene. Nem Isten törvényében van a hiba. Velem van a hiba. A bennem lakó bűnnel, a rosszra való hajlamommal, a tehetetlen, ájult, erőtlén akaratommal van a hiba. Pál apostol egyenesen egy másik törvénynek, törvényszerűségnek, szükségszerűségnek nevezi ezt.

Nem igaz az, bár az lenne!, hogy a helyes belátás és a tiszta ismeret és szándék helyes cselekvéshez vezet. Nem vezet. Utálok az irigységet, mégis zavar mások jósora. Vágyom a nyíltságra, az igazmondásra, mégis sunyítok és füllentek. Szeretnék nemes, nagylelkű és önzetlen lenni, és észreveszem, hogy még a legkegyesebb cselekedeteimre is rávetül az önzés, a hiúság, az álszentség árnyéka. *Én nyomorult ember! Ki szabadít meg ebből?*

A megkeresztelt, a Krisztusban újjászületett ember válasza csak ez lehet: *Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus! Ő szabadít meg ebből.* Egyedül ő. Krisztus megváltásával a felülkerekedés ezen a meghasadt állapoton számunkra többé már nem egy vágyálom, nem egy irreális cél. Krisztussal, Krisztusban, az ő bennünk titokzatosan működő Lelke által valóssá válhat a szabadulásunk az örökös bebukásnak ebből az ördögi köréből és kényszeréből. Még az életünkbe be-beálló válságok idején, még azok ellenére is. Jézus megváltásában megmagyarázhatatlan, természetfölötti erőt kapunk ahhoz, hogy a tagjaink mégiscsak annak az isteni törvénynek engedjenek, amiben a belső emberünkkel, a lelkünkkel és az értelmünkkel gyönyörködünk. Tudjuk ezt is – már ezt is tudjuk – tapasztalatból.

Erre gondoljunk és ezzel biztassuk magunkat az előttünk álló nehéz és szívszorító hetek során! Készüljünk föl rá és kérjük az Úr támogatását ahhoz, hogy majd a mi tényleges cselekvéseink is követhessék azt, amit a járvánnyal kapcsolatosan az értelmünkkel jónak és helyesnek látunk! Ez most a törvény, az utasítás, a tanács.

Bűnbánó, az idő kerekét visszatekerni hiába vágyó betegek üzennek 10 nappal azelőtti önmaguknak... Már nem lennének olyan könnyelműek, már nem gondolnák azt, hogy a megfertőződés csak másval fordulhat elő, hogy ők jól vannak, és mindent folytathatnak úgy, ahogy eddig, hogy meglátogathatják egymást, megölelgethetik, kedvükre babusgathatják azokat, akiket szeretnek...

Egy olasz orvos videóüzenetben intett arra, hogy vegyük nagyon komolyan a járvány miatt életbe léptetett rendelkezéseket az otthonmaradásról, a távolságtartásról – mert itt most nagy a tét és sok ember még nem fogta fel a veszély mértékét. Felfogják – kérdezi ebben az üzenetben –, hogy aki elkapja a koronavírust, annak nagy valószínűséggel majd légzési nehézségekkel kell szembenéznie, és lélegezete-

tőgépre kerülhet, és meghalhat? Felfogják ezt? Azt mondjuk magunknak: „Ó, csak lemegyünk egy kicsit. ...” Ne! Ez a vírus halált okozhat! Ha olyan testre talál, ami tetszik neki, akkor elszabadul. Igen, igaz, hogy vannak emberek, akiknek a szervezete ellenálló, de vannak olyanok is, akik meghalnak. Tehát – mondja még mindig ő –, elég az olyan kérdésekből, hogy: csinálhatom-e ezt, vagy amazt? Nem csinálhatod! „De a rendeletben nincs leírva, hogy nem mehetek sétálni...” Mégsem mehetsz! Csak szükség esetén lehet kimenni. Ha nem munkába mégy, vagy gyógyszert és élelmiszert venni, akkor ne menj sehova! Majd így folytatja: Ha nekem valaki azt mondaná, hogy holnaptól maradjak három vagy négy hétre otthon, tudjátok mit csinálnék? Az ágyból átülnek a kanapéra, a kanapéről a székre, a székről a WC-re. És aztán mit csinálnék? Mindent újra előlről. WC, szék, ágy, kanapé, szék, ágy, kanapé. Ha közben unatkoznék? Elolvasnék egy könyvet, a kedvteléseimmel foglalkoznék... A lényeg: egy hónap otthonmaradás, hülye kérdések nélkül. „De mégis, nem mehetnék ki a parkba?” Mondd, halaszthatatlan ez?

Halaszthatatlan kimenni sétálni? Nem az! Halaszthatatlan kimenni egy itálra? Nem az! Ezt a helyzetet úgy lehet megoldani, hogy maradjatok az otthonaitokban. Nem tudom, hogy tudnám ezt máshogy elmagyarázni. Maradjon mindenki otthon!

Világjárvány idején, kedves Testvérek, az Istenfélő ember akkor engedelmes és akkor cselekszik helyesen, ha lemond az alapvető szabadságjogai egy részéről és önkéntes otthoni száműzetésbe vonul. Legyünk mi mind, most arra szabadok, hogy hosszabb időre lemondunk a szeretteink, a barátaink fizikai közelségéről! Akkor is, ha ez nagyon nehéz. Telefonáljunk, chateljünk, emailezzünk, videóbeszélgessünk – és imádkozzunk! Nagyon nagyon sokat. Hogy mi mindannyian megerősödhessünk az Ūrban és az ő hatalmas, bennünket győzelemre, önlégyőzésre és üdvösségre segítő, minket a járványon átemelő erejében! Higgyünk abban, hogy bár a hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de könyörülő Urunk hozzánk való hűsége nem szűnik meg, és békessége szövetsége nem inog meg. Járványhelyzetben sem. Imádkozzunk!

Mennyei Atyánk! magasztalunk téged, hogy Jézus Krisztusban megnyitottad előttünk az élet útját. Magasztalunk az új élet ajándékáért, a hitért, amellyel szent Fiad keresztyére nézhetünk; a szeretetért, amely az ő szeretetéből támad; az örök élet reménységéért, amely vigasztalást ad gyászunkban és a haál órájában. Atyánk, add, hogy életünk útján bizakodón, hitben, szolgáló szeretetben és az örök élet reménységében járjunk. Irgalmadba ajánljuk gyülekezetünket, egyházunkat, az egész keresztyénséget, népünket, hazánkat és az egész emberiséget. Adj bölcsességéből egyházi és világi vezetőinknek. Áldd meg és őrizd a családokat, a házastársakat, gyermekeinket, légy az özvegyekkel és az árvákkal, az elhagyottakkal, az egyedül maradtakkal.

Állj mellettünk a bizonytalanság és a próbatétel idején is. Adj nekünk türelmet és fegyelmet. Támogasd és oltalmazd az aggodalmaskodókat, a félelemmel telt szívűeket. Emeld fel azokat, akik összeroskadva járnak ezekben a napokban, hetekben. Hadd örvendezhessünk újra jóságotnak, tudva biztosan, hogy semmi sem szakíthat el minket Tőled és hatalmas szeretetedtől.

Együtt érző, szenvedéseinket ismerő Istenünk! Maradj, kérünk, azok mellett is, akik megbetegedtek és karanténban vannak. Magányukban légy a társuk, Te légy vigasztalásuk. Szorongásukban légy reményük. Sötét, nehéz pillanataikban Te légy világosságuk.

Irgalmas Istenünk, bízunk gondviselésedben. Könyörgünk, áraszd ki ránk gyógyító erődöt.

Ajándékozz kedvességet, együttérzést, fáradhatatlan lelkiületet és fizikumot azoknak, akik a vírus miatt megbetegedettek mellett állnak, őket kezelik és ápolják. Adj bölcsességéből azoknak, akik megfeszített erővel kutatják a kór hatékony ellenszerét. Szent Lelkeddel erősítsd meg, tedd kitartóvá őket a kutatásban, hogy munkájuk eredményes legyen.

Annak nevében kérünk Téged, Atyánk, Aki egyedül áldozta fel magát a kereszten, győzött a halálon és most él és uralkodik Veled dicsőségben – a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgass meg minket és könyörülj rajtunk. Ámen. Mi Atyánk...

Záró ének: 459,1.4. Velem vándorol utamon Jézus, Gond és félelem el nem ér. Elvisz, elsegít engem a célhoz, Ő, a győzelmes, hű vezér, Ő, a győzelmes, hű vezér. Velem vándorol utamon Jézus, Ez a vigaszom, baj ha jő. Bármilyen súlyosak rajtam a terhek, Segít hordani, ott van ő, Segít hordani, ott van ő.

Irodalom: Scholz László 1998. Az evangélium Pál szerint – A római levél a szószéken. Bp. 50-54. o.